Nr. 181. Sroda 9. Sierpnia 1854. Rok Gazecie 44.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLAD.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 8. sierpnia. Dnia 5. sierpnia 1854 wyszła i rozesłana została z c. k. galicyjskiej drukarni rządowej we Lwowie, część XXX. oddziału I. dziennika rządowego z roku 1854 dla kraju koronnego Galicyi.

Część ta zawiera pod:

Nr. 125. Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z dnia 8. maja 1854, którem się ogłasza dwa sprostowania, tyczące się politycznego i sądowego podziału na powiaty Arcyksięztwa Austryi Wyższej.

Nr. 126. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 8. maja 1854, tyczące się początku działania urzędowego prowizorycznego starostwa górniczego dla Siedmiogrodu.

Nr. 127. Rozporządzenie cesarskie z dnia 11. maja 1854, mocą którego stósownie do §. 9. ustawy o postępowaniu na drodze karnej z dnia 29. lipca 1853 r. niektóre przestępstwa wyszczególnione w części II. ustawy karnej z dnia 27. maja 1852 r. przydzielono w miastach głównych wszystkich krajów koronnych w pierwszej instancyi do sądownictwa karnego ustanowionej tamże władzy bezpieczeństwa rządowej.

Nr. 128. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, najwyższej komendy wojskowej i najwyższej władzy policyjnej z dnia 14. maja 1854, mocą którego zakazuje się bezwarunkowo i pod karą ogłaszać drukiem wiadomości odnoszące się do poruszeń wojsk w państwie lub do innych podobnych stosunków i operacyi wojskowych, z wyjątkiem tych wiadomości, które ogłoszone będą w gazetach urzędowych.

Nr. 129. Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 16go maja 1854 o dodatku pieniężnym w miesiącu czerwcu przy opłacie należytości celnych przypadającym.

Nr. 130. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 16go maja 1854, tyczące się początku działalności sądu krajowego wyższego w Siedmiogrodzie jako drugiej instancyi w sprawach górniczych, tudzież prowizorycznych sądów krajowych w Deés i Karlsburgu jako sądów górniczych pierwszej instancyi.

Nr. 131. Okólnik nadkomendy wojska z dnia 20. maja 1854 o przywróceniu akademii Józefińskiej medyczno-chirurgicznej.

Nr. 132. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 21. maja 1854, którem się obwieszcza się przystąpienie rządu Wielkiego księztwa Badeńskiego do traktatu zawartego między kilkoma rządami niemieckiemi o zaopatrywaniu chorobą złożonych i pochowaniu zmarłych wzajemnych przynależnych państwa.

Nr. 133. Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z dnia 22. maja 1854, mocą którego w przeprowadzeniu rozporządzenia zawartego w ustępie IV. rozporządzenia z dnia 21. kwietnia 1854 nr. 97. dziennika ustaw państwa, tudzież stósownie do najwyższego postanowienia z dnia 20. maja 1854 ustanowiono trybunał sądowy do śledzenia i karania zbrodni zdrady głównej powstania i rozruchu w królestwie Lombardzko-Weneckiem.

Czerniowce, 3. sierpnia. W kraju koronnym Bukowinie wpłynęła w miesiącu lipcu na budowę kościoła w Wiédniu od dyecezyi za pośrednictwem grecko-nieunickiego konsystoryum suma 81 złr. 30 kr. m. k., a przeto w ogóle wynoszą składki dotychczas 12.703 złr. $57^{3}/_{4}$ kr. m. k., 4 sztuki dukatów ces. i 2 sztuki ces. ros. półimp. w złocie, tudzież dwie obligacye pożyczki na 100 złr. m. k. z kuponami i talonami.

Sprawy krajowe.

(Wykaz stanu austryackiego banku narodowego z d. 1. sierpnia 1854.)

Aktywa.

			złr.	kr.	złr.	kr.
Według statutów banku wybita moneta konwencyjna i sztaby śrebrne					44,318.482	$27^{1}/_{4}$
Eskomptowane efekta przypadłe między 5 i 92 dniami			45,786.906	$14^{3}/_{4}$		
Detto w Pradze	2,185.822 zr.	8 k.				
Detto w Bernie	1,227.402 zr.	3 k.				
Detto w Peszcie	2,479.798 zr.	47 k.				
Detto w Tryeście (2,299.040 r. 2 k. + 1,500.000)	3,799.040 zr.	2 k.				
Detto we Lwowie	499.595 zr.	26 k.				
Detto w Lincu	499.669 zr.	11 k.				
Detto w Ołomuńcu	419.692 zr.	10 k.				
Detto w Opawie	174.485 zr.	36 k.	11,285.505	23	57,072.411	$37^{3}/_{4}$
Zaliczki na deponowane według statutów krajowe obligacye państwa, spłacalne najdalej w 90 dniach			27,010.400	—		
Detto na wpłaty rat loteryjnej pożyczki z roku 1854 . . .			8,738.270	—		
Zaliczki dla niektórych gmin miejskich itd.			480.000	—	36,228.670	—
Fundowany dług państwa na wykupienie pieniędzy papierowych w w. w., a mianowicie:			złr.	kr.	złr.	kr.
a) po 4% uprocentowany . .			31,907.141	$2^{1}/_{4}$		
b) nieuprocentowany			32,758.501	$^{1}/_{4}$	64,665.642	$2^{2}/_{4}$
Za pomocą konwencyi z 23. lutego 1852 ściągnięty po 2% uprocentowany dług, któremu saliny eraryalne za hypotekę służą					55,000.000	—
Dług zaręczenia administracyi państwa za wykupione dotychczas papierowe pieniądze państwa					118,205.593	—
a) Pożyczka dla Węgier po 2%	Od państwa gwarantowana				500.000	—
b) Na wsparcie ubogich profesyonistów bez procentu					770.900	—
Stan funduszu rezerwowego w papierach państwa					10,361.893	50
Stan funduszu pensyi w papierach państwa i akcyach bankowych					970.444	45
Wartość gmachu bankowego i innych aktywów .					2,005.394	35
					390,099.432	$17^{2}/_{4}$

Pasywa.

		złr.	kr.
Obieg banknotów za wykupione dotychczas pieniężne papiery państwa	118,205.593 r.	306,055.866	—
Obieg banknotów za inne sprawy	187,850.273 „		
Fundusz rezerwowy		10,361.588	$17^{3}/_{4}$
Fundusz pensyi		969.713	$5^{2}/_{4}$
Niepodniesione jeszcze dywidendy, mające się wymieniać asygnaty, następnie saldi bieżących rachunków		7,413.114	$54^{1}/_{4}$
Fundusz bankowy, założony przez 50,621 akcyi, do pierwiastkowej wkładki 600 złr. za akcyę		30,372.600	—
Wpłaty za akcye nowej emisyi		34,926.550	—
Suma		390,099.432	$17^{2}/_{4}$

(Od Wołoszczyzny kontumacya na bydło.)

Wiédeń, 5. sierpnia. Dla zatrważających doniesień o nowym wybuchu zarazy na bydło na Wołoszczyznie i o niebezpiecznem jej szerzeniu się zaprowadzono znowu ogłoszone d. 3. lipca r. b., a obwieszczeniem z d. 13. lipca zwolnione zupełne zamknięcie granicy wołoskiej, dopóki się zaraza nie uśmierzy. *(L. k. a.)*

Hiszpania.

(Królewska proklamacya i dekret.)

Wiédeń, 4. sierpnia. Gazeta urzędowa ogłasza proklamacyę Królowej do Hiszpanów. Jej Mość Królowa żałuje, że nieporozumienia poróżniły ją z Hiszpanami siejąc nieufność między ludem i tronem. Posądzono Ją o nieżyczliwość ku pomyślności tych, których uważa za dzieci swoje, ale teraz, gdy ją prawda doszła, spodziewa się, że przychylność i zaufanie powrócą do serc Hiszpanów.

Nowa era oparta na jedności ludu z monarchą zatrze ostatnie ślady smutnych wypadków, i jest życzeniem Królowej, by nazawsze były wymazane z dziejów Hiszpanii.

Spodziewa się, że harmonia między nią i ludem niebędzie na przyszłość zakłócona, a dla powszechnego dobra kraju gotowa jest ponieść wszelką ofiarę.

„Nieobawiam się powierzyć Wam Siebie i Córkę Moją, nieobawiam się oddać mój los pod ochronę Waszej lojalności, gdyż jestem przekonaną, że w ten sposób robię Was rozjemcami waszego własnego honoru i dobra ojczyzny.

Mianowanie walecznego księcia Vitoria prezydentem ministrów i Moje zupełne zgadzanie się z jego zasadami dążącemi ku szczęściu wszystkich, będą najpewniejszą rękojmią wykonania Waszych życzeń.

Hiszpanie! Możecie ustalić szczęście i sławę Waszej Królowej przyjmując to, co Wam ofiaruję i w głębi macierzyńskiego serca swego przygotowuję. Lojalność tego, który Moją radą kierować będzie, jego gorliwy przy każdej sposobności udowodniony patryotyzm zapewniają Mię, że uczucia jego będą zgodne z Mojemi."

Proklamacya wydana w pałacu d. 26. lipca i podpisana przez Królowę i tymczasowego ministra wojny San Miguel.

Następnie wyszedł dekret królewski tej treści:

Rozważywszy przedłożone Mi przedstawienia Mego ministra wojny rozporządzam z największą radością serca co następuje: Art. 1) Dekreta, któremi jenerałom O'Donnel, Serrano, Ros de Olano, Concha, Messina i Dulce odebrano ich posady, stopnie, tytuły i dekoracye są i zostaną nieważne. Art. 2) To samo rozumie się o wszystkich dekretach i rozporządzeniach królewskich tyczących się osób wojskowych lub cywilnych, które wyemigrowały pod administracyą hrabi San Luis. Art. 3) Jest wolą Moją, ażeby poszły w niepamięć polityczne rozdwojenia i czynności obecnej walki, tudzież wszystko co się odnosi do jej początku i przygotowań. Art. 4) Dekret ten nierozciąga się na żadne niepolityczne czynności należące do klasy pospolitych przestępstw. Art. 5) Również nie są objęte niniejszym dekretem błędy lub przekroczenia ministrów albo władz podlegające oskarżeniu lub wyrokowi Kortezów albo sądów przynależnych. W tych przypadkach będą rozpoznawać władze sprawiedliwości zapomocą legalnych środków.

Gwardya narodowa i wojska liniowe obejmują równocześnie straż w pałacu. Jej Mość Królowa pokazuje się od czasu do czasu na balkonie. Entuzyazm powszechny. *(Abbl. W. Z.)*

(Doniesienia z Hiszpanii. — Nowe rozporządzenia. — Królowa zwiedzi miasto. — Skład nowego ministeryum.)

Gazeta Wiedeńska z 5. sierpnia podaje z dzienników francuskich: Junta najwyższa wydała cały szereg dekretów. Pierwszym powołano z wygnania infanta Don Enrico Marie de Bourbon. Drugim rozporządzono, ażeby ministrów należących niegdyś do gabinetu hrabi San Luis i byłego gubernatora w Madrycie, Don Janvier'a de Quinto w razie ich pojawienia się przytrzymano i Juncie wydano, która stawić ich ma przed sądem. Trzecim dekretem zniesiono 1) radę królewską; 2) przywiedziono znowu w moc obowiązującą ustawę o prasie uchwaloną roku 1837 przez Kortezy; 3) tylko ci ministrowie, którzy przez trzy lata zostawali na swej posadzie, mają prawo do emerytury. 4) Wydaje się amnestya dla wszystkich skazanych za obrazę policyi i jej ajentów, lub za inne przestępstwa polityczne.

Junta oświadcza dalej, że postanowiwszy zaraz z początku po swej instalacyi nierozdawać żadnych czynności lub urzędów publicznych, będzie się trzymać tego i później i żadnych w tej mierze prośb nieprzyjmuje.

Według ogłoszenia tymczasowego ministra, Evarista San Miguel, wyjedzie Jej M. królowa dnia 27. o godzinie 6. wieczór z pałacu dla pokazania się ludowi. Na tej przejażdzce towarzyszyć będzie J. M. Królowej Junta najwyższa. Gwardya narodowa i wojsko stanie szpalerem. Królowa przejeżdżać będzie ulicą de la Almeria, Mayor, Puerta del Sol, Alcala, przez Prado, dalej ulicą San Geronimo i Mayor, zkąd wróci do pałacu. Przejazdka ta będzie „manifestacyą aliansu zawartego szczęśliwie między ludem i tronem konstytucyjnym."

Moniteur zawiera następujące depesze z Hiszpanii:

Irun, 1. sierpnia.

Skład ministeryum hiszpańskiego jest następujący: Książę Vitoria, prezydentem ministrów; jenerał O'Donnel, ministrem wojny; Don Jose Alonzo, ministrem sprawiedliwości; Don Francisco Lujan, ministrem robót publicznych; Don Francisco Santa Cruz, ministrem spraw wewnętrznych; Don Jose Manuel Mollaro, ministrem finansów; jenerał Allendey Salazar, ministrem marynarki; Don Joaquin Pacheco, ministrem spraw zewnętrznych.

Jenerałów O'Donnel i San Miguel mianowano marszałkami.

Sewilla, 24. lipca.

Za wiedzą i przyzwoleniem jenerała O'Donnela wybrano Juntę doradzczą.

Jenerała Serrano mianowano jeneralnym kapitanem Andaluzyi. *(A. B. W. Z.)*

(Przyjęcie Espartera w Madrycie.)

Z Paryża piszą do gazety kolońskiej pod dniem 1. sierpnia o wjeździe i przyjęciu Espartera w Madrycie co następuje: Był-to istotny tryumf; lud cisnął się do jenerała i często słyszano okrzyki: „O! gdybym choć mógł go uścisnąć!" Espartero jechał stojąco w powozie i wyciągał ramiona w prawo i w lewo. Gdy pochód około godziny 9tej przybył do pałacu, poszedł Espartero na górę do Królowej i pomimo ciągłego wołania ludu niepokazał się na balkonie. Rozmowa z Królową trwała dość długo. Gdy Espartero zeszedł nakoniec i wsiadł do swego powozu, pokazała się Królowa na balkonie. Wszystko zwróciło się ku niej z wykrzykiem: „Niech żyje Królowa! Niech żyje konstytucyjna Królowa!" Espartero stojąc w swym powozie powitał także Królowę i wznosił na jej cześć kilka okrzyków, podczas gdy powóz jego odjeżdżał. Królowa odpowiadała na nie powiewając chustką. Nakoniec odjechał Espartero, ale lud pozostał. Izabela zwracała się kilkakrotnie do Króla, jak gdyby wyrażała mu swoją radość na widok tego uniesienia ludu. Wkońcu pożegnała się także i odeszła do swoich apartamentów. Depesze telegraficzne donoszą, że Espartero znalazł z początku rozmaite trudności, ale wkońcu porozumiał się przecież z Królową. *(Zeit.)*

Anglia.

(Nowiny dworu. — Uczta u lorda Clarendon. — Hansee Basza syn Abbas Baszy wraca do Egiptu.)

Londyn, 31. lipca. Jej Mość Królowa przebywa teraz w *Osborne* i rzadko tylko kogo przyjmuje. Upewniają, że parlament zagai osobiście.

U lorda *Clarendon'a* była wczoraj uczta, na której między innymi znajdowali się: poseł austryacki, pruski, sardyński, portugalski i lord Palmerston.

Hausee Basza, syn najstarszy zmarłego niedawno *Abbas Baszy, wice-króla Egiptu*, otrzymał wiadomość o zgonie ojca swego w Southamptonie, gdzie miał wylądować. Zgnębiony tą smutną wiadomością niechciał wysiadać z jachtu i postanowił wracać niezwłocznie do Alexandryi. Lecz że przepyszny parowiec (zbudowany z rozkazu zmarłego Abbas Baszy w Anglii z kosztem ogromnym) potrzebował naprawy, a doki w Southamptonie były całkiem zajęte, przeto musiano zawinąć do Portsmouth, gdzie naprawa paropływu zabierze 2 lub 3 dni czasu. W Porthsmouth otrzymał 16-letni książę własnoręczne pismo kondolencyjne królowej; przygotowano też dlań i dla świty jego powozy dworskie, lecz zdaje się, ze książę myśli wracać jaknajspieszniej. Mimo swej młodości piastuje jak wiadomo książę urząd ministra wojny i ma w asystencyi swojej Solimana Baszę, naczelnego wodza armii egipskiej; Karredina Baszę, ministra handlu; Abdulla Baszę, dyrektora jeneralnego dróg i kolei żelaznych, tudzież przybocznego lekarza swego, dra Leutner'a. Oprócz załogi znajdują się na pokładzie paropływu wychowańce zakładu marynarki egipskiej (31 młodzieńców z dwoma nauczycielami) i wszyscy podzielają smutek swego pana. Śmierć wice-króla pozbawiła też kupców paryskich i angielskich zysku pięknego, gdyż młody książę miał za kilka kroć sto tysięcy funtów szterlingów nakupić różnych rzeczy drogich dla córki sułtańskiej a swej narzeczonej. *(Zeit.)*

(Bil przeciw przekupstwu na wyborach przyjęto. — Anglia chce zawrzeć traktat z Japonią.)

Na posiedzeniu *izby niższej* dnia 28. lipca przeszło ostatnie odczytanie bilu przeciw przedajności wyborów po znacznem zmodyfikowaniu. Mr. Henley zaproponował wykreślenie owej klauzuli, która wkłada na kandydata uroczystą deklaracyę, że dla swego wyboru nie czynił żadnych bezprawnych wydatków, i wykreślenie to przyjęto większością 40 głosów (126 przeciw 86). Za całym bilem okazuje się nieznaczna większość 7 głosów (107 przeciw 100), gdyż wielu szczerych przeciwników przedajności uważa ten bil za czczą igraszkę.

Nowojorskie dzienniki utrzymują, że Anglia chce pójść za przykładem Ameryki, zawrzeć traktat przyjaźni z Japonią, i że angielski poseł w Chinach Sir J. Bowring otrzymał instrukcye udać się w tym zamiarze do Japonii. Główną pobudką do związku z Japonią jest nateraz port Samodi na wyspie, który na skład węgli jest wyśmienity.

Wykaz banku. Obieg banknotów w sumie 20,656 525 fun. szt. (Zmniejszenie 26.440 funt. sztr.). Zasób gotówki 13,633 677 funt. sztr. (Zmniejszenie 190.195 funt. sztr.).

(Ruchy i stanowiska floty północnej. — Trudności zachodzące.)

Dziennik „Morning Herald" ogłasza z Gdańska z 27. lipca następującą telegraficzną depeszę: Okręta „Hekla" i „Valorous" bombardowały Bomarsund nieponiosłszy przytem żadnej straty. „Valorous" ugrzązł na mieliznie ale wydobył się wkrótce bez znacznego uszkodzenia. Angielscy i francuscy admirałowie znajdują się obecnie w Ledsund, kontre-admirał Plumridge pod Bomarsund.

Do tego samego dziennika telegrafują z Kopenhagi dnia 31go lipca: Wczoraj popołudniu opuściły wszystkie angielskie okręta wojenne i transportowe tutejszą zatokę, z wyjątkiem okrętu „Vulture," o sześciu działach pod kapitanem Glasse. Dziś przedpołudniem zawinęły tu: Bulldog" korweta o sześciu działach z kapitanem Hall, i paropływ śrubowy „Kongoro" o 1600 beczkach."

„Journal des Débats" donosi z depeszy i korespondencyi z morza bałtyckiego, że eskadra angielska złożona z dziesięciu okrętów liniowych i z równej liczby fregat parowych i korwet z eskadrą francuską licząca 8 okrętów liniowych i dziesięć mniejszych statków, zarzuciła kotwice przed wyspami Alandzkiemi na południe od wielkiej wyspy Lesund w zatoce utworzonej z mniejszych wysp.

„Jazda tej imponującej potęgi morskiej — pisze dalej wspomniony dziennik — z placu kotwicznego pod Kronsztadem w środek archypelagu wysp alandzkich, musiała być bardzo trudna. Mapy morskie, według których się oryentują francuscy i angielscy admirałowie, są bardzo niedokładne; wyspy całkiem pokryte lasami nie są nawet wymienione; z tego można wnosić jak niedokładna być musi hydografia podmorska, t. j. oznaczenie skał, szkopułów, mielizn, których znajomość dla marynarza jeszcze jest ważniejsza niż znajomość lądu wystającego nad morzem. Co chwila musiano sondować głębie

ale i sondowanie niezawsze było skuteczne, gdyż się często zdarzało, że między dwoma sondowaniami głębokość wynosiła nagle raz trzy a zaraz potem 20 sążni. Ale obydwie floty umiały szczęśliwie pokonać wszystkie te trudności.

Najmniejsze okręta liniowe obydwóch eskadr podpłynęły już wąskiemi kanałami aż pod Bomarsund, jedyną twierdze tego archypelagu; według zasiągniętych wiadomości liczy załoga w Bomarsund nie więcej jak 1500 ludzi.

Admirał Plumridge blokuje północną i północno-wschodnią część tego archypelagu tak, że wszelka komunikacya z wybrzeżem fińskiem jest odcięta.

Admirał Byam Martin, następca admirała Corry, krąży przed Sweaborgiem i powstrzymuje wypłynięcie floty rosyjskiej.

Z tych dyspozycyi wnoszą na flotach z pewnością, że zapomocą korpusu expedycyjnego oczekiwanego z Calais nastąpi wkrótce atak na Bomarsund. *(Abbl. W. Z.)*

Francya.

(Pogłoska o powołaniu do Paryża księcia Napoleona. — Wieści o p. Walewskim.)

Paryż, 1. sierpnia. Dość długo upewniano o przyszłym powrocie księcia Napoleona ze wschodu do Francyi i znów pogłoski te zbijano. Teraz zaś donosi jeden z korespondentów do *Ind. Belge* za rzecz pewną, że Cesarz powołał księcia Napoleona do Paryża, na 15. b. m. Zabawi tam zresztą tylko przez jeden miesiąc, poczem objąć ma znowu komendę poruczoną mu na wschodzie. Ten sam korespondent zbija także rozsianą przez dzienniki angielskie pogłoskę o opuszczeniu posady poselskiej przez hrabię Walewskiego. Dymisyi mu niedano, i nawet, gdyby sam o nią prosił, nieotrzymałby jej teraz zapewne. *(A. B. W. Z.)*

Holandya.

Haga, 29. lipca. *Handelsblatt* donosi, że lord Clarendon wezwał kategorycznie rząd tutejszy, ażeby oddano okręt i ładunek kapitana Vanderzee pojmany na morzu bałtyckiem przez angielski okręt krążący, a uwolniony przebiegłością kapitana. *(Abb. W. Z.)*

Włochy.

(Trwoga przed cholerą.)

Turyn, 1. sierpnia. Po dzień 30. z. m. było w Genuy 911 wypadków cholery, a między tem 352 wypadków śmierci.

Mieszkańcy zamożniejsi wynoszą się z miasta uciekając przed cholerą. Tym sposobem wyjechało już do 25.000 osób. Klasa robocza żyjąca z zarobku dziennego lęka się o przyszłość swoja, gdyby roboty nie stało. Syndyk miejski ogłosił w tym względzie proklamacyę pełną dobrej otuchy. Dla wsparcia ubogich udano się do składek dobroczynnych; starają się też dla nich o odpowiednie zatrudnienie. Chleb sprzedają po cenach słusznych i wzięto też osieroconą dziatwę w opiekę publiczną. *(Abbld. W. Z.)*

Niemce.

(Prusy nie mobilizują wojska, powiększają tylko polne bateryе.)

Berlin, 2. sierpnia. *Schles. Ztg.* pisze: „W różnych dziennikach piszą o teraźniejszem uzbrojeniu Prus i mobilizowaniu wojska. Z tem wszystkiem nastąpi teraz tylko podwojenie liczby dział w bateryach polnych, które będą powiększone z 4 na 8 dział; w tym zamiarze, równie jak dla uprzęży kolumny amunicyjnej będzie potrzeba dla każdej bateryi niemal 78 koni nad potrzebę pokoju, tak iż dla całej artyleryi okaże się większa potrzeba, wynosząca niemal 9—10.000 koni. Oprócz tego kawalerya liniowa będzie postawiona na stopie wojennej. Jednakże dotychczas nie wydano żadnego rozporządzenia ani względem zwołania landwery, ani co do uprzęży pociągów. Gdyby rzad ogłosił istotnie mobilizacyę wojska, postawionoby także pułki na stopę wojenną co do pieniędzy i poboru *in natura*, i wypłaconoby oficerom kwotę mobilizacyi, która nie jest nieznaczną. Co się tyczy dostawienia koni według praw istniejących, są obowiązani wszyscy właściciele koni dać je do dyspozycyi państwa, a to za wynagrodzeniem po 100 do 120 talarów za sztukę. Natomiast nie płaci rząd żadnej indemnizacyi za te konie, których dostawienie należy do obwodów krajowych, gdyż pojedyncze obwody muszą dostarczać koni dla kawaleryi landwery według tych samych zasad, jakie względem stawiania koni dla musztry landwery są przepisane.

Księstwa Naddunajskie.

(Dalsze doniesienia o odwrocie Rosyan. — Omer Basza wydał proklamacyę do Wołochów. — Turcy z małej Wołoszczyzny ustępują. — Suline wzmacniają.)

Wiédeń, 4. sierpnia. Podług wiadomości z Czerniowiec przybywają ciągle znaczne oddziały wojsk rosyjskich dla wzmocnienia linii nad Seretem. Większa część rosyjskich batalionów pionierskich znajduje się teraz w Mołdawii, wzdłuż linii Seretu, gdzie stawiają czartaki zimowe, urządzają piece piekarskie i t. p. Wiadomość o zamierzonem przezimowaniu skoncentrowanej armii w Mołdawii wywołała powszechne przerażenie. Chorych, inwalidów i lekko ranionych wyprawiono jeszcze z początkiem lipca do Besarabii, a mimo to są szpitale znowu przepełnione chorymi, których przywożą z Wołoszczyzny do Jas i do Fokszan. W Mołdawii wydano rozporządzenie, że żadne znaczniejsze miasto niemoże komunikować się z furmanami. Nawet ci, którzy do Jas przyjeżdżają na targowicę, muszą zostawać za miastem, gdzie urządzono umyślny plac targowy. Obcym niewolno wchodzić do miasta.

Omer Basza wydał za wkroczeniem wojsk tureckich do Wołoszczyzny proklamacyę do ludności tamtejszej z zapewnieniem, że Turcy niechcą zakładać teatru wojny na terytoryum wołoskiem. Po wyparciu Rosyan zostanie przywrócona w całości — za porozumieniem z Austryą, Prusami i zachodniemi mocarstwy — konstytucyjna administracya kraju. Zresztą mogą Wołosi liczyć na to, że Rosya wynagrodzi w swoim czasie szkody wyrządzone przez nieprawne obsadzenie księstwa. — Pierwsze wojska posiłkowe Beja Tunetu wylądowały 24. lipca w Warnie, zkąd niezwłocznie odejdą do Szumli, jak tylko korpus będzie kompletny.

Podług ostatnich wiadomości z Bukaresztu niezaszła tam żadna zmiana do 1. sierpnia. Ciągle panował spokój, i rada administracyjna trzymała silną dłonią wodze rządu. Tureckie przednie straże były 31. lipca jeszcze o 5 mil oddalone od Bukaresztu; Omer Basza zdaje się ze strategicznych powodów odwlekać wkroczenie i oczekuje pierwej zbliżenia obudwu skrzydeł swej armii operacyjnej, by centrum jej nienarazić na niebezpieczeństwo. Z Konstantynopola zaś donoszą, że Turcy stósownie do umowy wysokiej Porty z c. k. internuncyuszem nieobsadzą wcale Bukaresztu, pozostawiając ten krok wojskowy armii austryackiej.

Z Orsowy donoszą pod dniem 10. lipca, że Rosyanie na dniu 27. czerwca opuścili Slatynę, i ciągną podwójnym marszem przez Tergowist do Fokszan. Wydano rozkaz, ażeby do 1. sierpnia przeprawiły się za Dumbowicę wszystkie wojska rosyjskie stojące potąd nad Alutą. Korpusy rozłożone nad granicą siedmiogrodzką miały już opuścić pozycye swoje w nocy z 26. lipca. W pochodzie palą Rosyanie wszystkie mosty i niszczą wszelkie środki komunikacyi, nadto zabierają z sobą wszelkie zapasy magazynowe, konie, woły, owce i t. p. Po odwrocie Rosyan zaczęli także Turcy ściągać napowrót większą część wojsk swoich z Małej Wołoszczyzny za Dunaj, co zdaje się zapowiadać blizkie wkroczenie wojsk austryackich. Na dniu 31. lipca miały te wojska tureckie skoncentrować się pod Nikopolem a ztamtąd wyruszyć do Ruszczuka dla wzmocnienia tamtejszej armii operacyjnej.

Główna kwatera Omera Baszy przeniosła się 13. lipca z Szumli do Ruszczuka. Pozycye wojsk sprzymierzonych u ujścia Suliny wzmacniają bez ustanku. *(Ll.)*

Grecya.

(Zmiana w ministeryum. — Zuchwałość Albańczyków.)

Ateny, 24. lipca. Dnia 21. miał pan Maurokordato pierwszą audyencyę u Jego Mości Króla, która trzy godzin trwała. Przyjął oprócz przewodnictwa w gabinecie także sprawy zewnętrzne, ale nie złożył jeszcze przepisanej przysięgi i miał się oświadczyć za zmianami w gabinecie.

Ministra sprawiedliwości, pana Kalligas, usunięto z posady i zastąpiono panem Londos, który w r. 1850 kierował tym departamentem. Sprawy finansów obejmuje pan Argyropulos.

Słychać o mającem nastąpić rozwiązaniu izb, o rozpisaniu nowych wyborów i zwołaniu zgromadzenia narodowego.

W Tessalii ciągłe walki między gerylasami i wojskiem tureckiem. Z Lamii nadeszła nawet dnia 20. wiadomość, że po wyruszeniu wojsk regularnych do Szumli, hufce Albańczyków pod dowództwem Pitzarego, Frassarego i t. d., którym poruczono utrzymanie porządku, podniosły sztandar buntu przeciw rządowi Sułtana, przeciągają po kraju i dopuszczają się gwałtów na Chrześcianach i Turkach bez różnicy. Według najnowszych doniesień zaszło także kilka potyczek z Albańczykami, którzy zabili w Cozaka 70 Turków a 10 w niewolę wziętych zamordowali. W Cria Vrisi zabrali nieprzyjacielowi 202 sztuk zwierząt jucznych, a między temi 150 z żywnością, 40 z tytoniem i 12 z amunicyą. *(Abbld. W. Z.)*

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wiédeń, 6. sierpnia. Gazeta Wiédeńska pisze: Według nadesłanych wczoraj doniesień telegraficznych z d. 2. sierpnia odbył się odwrót armii rosyjskiej w największym porządku. Dnia 1 sierpnia była główna siła armii z główną kwaterą księcia Gorczakowa w *Mora Dommorska*, blizko dwie mil za Bukaresztem. Według tych doniesień nie opuścili Turcy swego stanowiska pod Dżurdżewem, by ścigać armię rosyjską. Dnia 3. sierpnia miała się główna armia udać w dalszy pochód do Urzycheny.

— *Litogr. korr. aust.* pisze: *Journal de Constantinople* z d. 24. z. m. zawiera między innemi następujące doniesienia: Dnia 18. z. m. odbyła się w Warnie długa konferencya francuskich i angielskich jenerałów dowodzących. — Parostatek „Banshee“ przywiózł z Warny wiadomość, że w twierdzy tej czynią przygotowania do wysłania wojsk na różne punkta czarnego morza. Dnia 21. odpłynęło z Balczyku 14 francusko-angielskich okrętów wojennych z kilkoma parowemi fregatami dla rekognoskowania Krymu. Jenerałowie Canrobert i Brown towarzyszyli tej wyprawie. — Mustafa Basza mianowany Gubernatorem w Suchum-Kale. Prócz tego donosi wspomniony dziennik, że Bedszed i Sefer Basza otworzyli przed kilką tygodniami komunikacyę z Szamylem; rekognoskowali Anapę i Sudszud-Kale gdzie stało 20.000 Rosyan. — Baszibozuki pod dowództwem jenerała Jussuf są już uorganizowani; Anglicy tworzą także taki korpus w Warnie pod kierunkiem czterech oficerów. — W zbrojowni w Konstantynopolu pracują od pewnego czasu nad potrzebnym materyałem do wysadzenia na ląd wielkiej liczby wojska; okręt „Charlemagne“ odpłynął na czarne morze z częścią tego materyału.

Kopenhaga, 3. sierpnia. *Berlingsche Ztg.* donosi telegraficznie według *Swenska Tidninge*: Dnia 2. b. m. odpłynęło 12 okrętów do Degerby. Po siedmiogodzinnej kanonadzie wzięto tę twierdzę. Francuzi wylądowali już na wyspie Alandzkiej. *(W. Z.)*

Berlin, 5. sierpnia. Hrabia Esterhazy miał kilkogodzinną konferencyę z prezydentem ministrów, a później z angielskim i francuskim ambasadorem.

Londyn, 5. sierpnia. *Times* donosi o mającem niebawem nastąpić uderzeniu na Sebastopol siłą 80.000 ludzi od strony lądowej. *(Lit. kor. austr.)*

Wiadomości handlowe.

(Targ na bydło we Lwowie.)

Lwów, 8. sierpnia. Spęd bydła rzeźnego liczył na wczorajszym targu 272 wołów, których w 16 stadach po 6 do 30 sztuk z Bóbrki, Rozdołu, Chodorowa, Sokołówki, Lesienic, Szczerca i Kamionki na targowicę przypędzono. Z tej liczby sprzedano — jak się dowiadujemy — na targu 160 sztuk i płacono za woła mogącego ważyć 11 kamieni mięsa i 1 kamień łoju, 121r.15k.; sztuka zaś, którą szacowano na 14 kamieni mięsa i 1 1/2 kamienia łoju, kosztowała 168r. 45k. w. w.

(Targ Olomuniecki na woły).

Olomuniec, 2. sierpnia. Na dzisiejszym targu było tylko 301 sztuk wołów, a mianowicie przypędzili: Itzig Citrin z Mielca 35 sztuk, Mojzesz Löco z Radomyśla 34, Abraham Olster z Dombrowy 43, a w mniejszych partyach 189 sztuk.

Gatunek bydła był w porównaniu z zeszłym tygodniem cokolwiek lepszy, handel szedł żwawo i do południa sprzedano wszystko bydło.

W drodze sprzedali: Samuel Körbel z Żywca 150 sztuk, Berl Immerglück z Krakowa 151, Abraham Schönfeld ze Stryja 222 szt. w Neutitschein; Samuel Kronstadt z Żurawna 178 i Majer Krist 105 sztuk w Lipniku, Józef Körbel z Żywca 60 sztuk w Bielsku. W mniejszych partyach sprzedali rozmaici kupcy w Boberku 159 sztuk, w Neutitschein 29, w Lipniku 63, a pod Olomuńcem 90 szt. — Do Wiédnia popędził na przedaż Leib Allerhand z Żurawna 133 sztuk, Michał Allerhand 105 sztuk i Mojżesz Lottinger 107 sztuk. Na przyszły tydzień przybędzie z Galicyi 1800—1900 szt. wołów.

Kurs lwowski.

Dnia 8. sierpnia.

		gotówką		towarem	
		złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	5	45	5	48
Dukat cesarski	„ „	5	51	5	54
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	10	2	10	5
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	56	1	57
Talar pruski	„ „	1	52	1	54
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	1	25	1	26
Galicyjskie listy zastawne za 100 zr.	„ „	92	16	92	30

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 8. sierpnia 1854.

		złr.	kr.
Kupiono prócz kuponów 100 po	m. k.	92	24
Przedano „ „ 100 po	„ „	—	—
Dawano „ „ za 100	„ „	—	—
Żądano „ „ za 100	„ „	92	54

Wiédeński kurs papierów.

Dnia 5. sierpnia.

				w przecięciu
Obligacye długu państwa	5%	za sto	84 84 1/16 3/16 1/4	84 5/16
detto z r. 1851 serya B.	5%	„	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą	5%	„	—	—
Obligacye długu państwa	4 1/2%	„	74 74 1/8 1/4	74 1/16
detto detto	4%	„	—	—
detto z r. 1850 z wypłatą	4%	„	—	—
detto detto detto	3%	„	—	—
detto detto	2 1/2%	„	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834		„	219	219
detto detto z r. 1839		„	—	—
detto detto z r. 1854		„	88 3/16 1/4 3/8	88 1/4
Obl. wiéd. miejskiego banku	2 1/2%		—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850	5%		—	—
Obl. indemn. Niż. Austr.	5%		—	—
detto krajów koron.	5%		—	—
Akcye bankowe			1257 1258	1258
Akcye n. a. Tow. eskp. na 500 złr.			—	—
Akcye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.			1700	1700
Akcye kolei żel. Glognickiej na 500 złr.			—	—
Akcye kolei żel. Edynburskiej na 200 złr.			—	—
Akcye kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 złr.				—
Akcye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.			588 585	586
Akcye austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr.			552 1/2	552 1/2
Galicyjski listy zastawne po 4% na 100 złr.			—	—
Renty Como				—

Wiédeński kurs wekslów.

Dnia 5. sierpnia.

		w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	—	— 2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	125 124 1/2 3/8 125	124 1/2 uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24 1/2 fl.	123 3/4 1/2	123 3/4 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	— 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	92 1/2 1/4 92 91 3/4	92 1/8 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	— 2 m.
Liwurna za 300 lire toskań.	—	— 2 m.
Londyn za 1 funt sztrl.	12.12 11 10 9 11	12-10 2 m.
Lyon za 300 franków	—	— 2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	123 122 3/4	122 7/8 2 m.
Marsylia za 300 franków	—	— 2 m.
Paryż za 300 franków	146 1/2	146 1/2 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	223	223 31 T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	— T. S.
Cesarskie dukaty	— W.	— Agio.
Ducaten al marco		— Agio.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 8. sierpnia.

Obligacye długu państwa 5% 84 1/2; 4 1/2 % 74; 4% 66 3/8; 4% z r. 1850 —; wylosowane 3% —; 2 1/2% —. Losy z r. 1834 —; z. r. 1839 125. Wiéd. miejsko bank. —. Akcye bank. 1256. Akcye kolei półn. 1710. Glognickiej kolei żelaznej —. Odenburgskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 586. Lloyd 557 1/2. Galic. l. z. w Wiédniu —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. — złr.

Amsterdam l. 2. m. 103. Augsburg 124 l. 3. m. Genua — l. 2. m. Frankfurt 123 1/2 l. 2. m. Hamburg 91 1/2 l. 2. m. Liwurna 121 p. 2. m. Londyn 12.5 l. l. 3. m. Medyolan 122 l. Marsylia — l. Paryż 146 l. Bukareszt —. Konstantynopol —. Agio duk. ces. —. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —. lit. B. —. Lomb. —. Oblig. indemn. —. Pożyczka z roku 1854 88 9/16.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 8. sierpnia.

Hr. Siemiński Wilhelm, z Żółkwi. — Hr. Krasicki Alexander, z Dubiecka.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 8. sierpnia.

Hr. Starzyński, do Przemyśla. — PP. Foreter, c. k. pułkownik, do Złoczowa. — Wiśniowski Ignacy, do Czerniowiec.

Spostrzezenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 8. sierpnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan temperatury do g. 6 zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
	" ''' ''''				
6 god. zrana	27 10 2	+ 14°	+ 20°	cicho	pochmurno
2 god. pop.	27 7 2	+ 20°	+ 14°	połud.-zach.₁	deszcz
10 god. wie.	27 5 4	+ 15°		zachodni₀	pochmurno

TEATR.

Dziś: Przedst. niem.: „**Mein Freund.**"
Jutro: Opera niem.: „**Lucia di Lammermoor.**"

KRONIKA.

Ministeryum oświecenia upoważniło pana Ernesta Possauer v. Ehrenthal, by w charakterze bezpłatnego nauczyciela udzielał publicznie w wiédeńskim instytucie politechnicznym naukę stenografii w roku szkolnym 1854/55.

— Na przedmieściu Lichtenthal (w Wiédniu) otwarto jatki mięsa końskiego i znaczny mają odbyt.

„Monitor" francuski podaje urzędowy program uroczystości mających się odbyć 15. sierpnia w dzień Napoleona: Zrana i wieczór o godzinie 6tej salwy z dział w pałacu inwalidów, rozdawanie jałmużny ubogim, na polu marsowem pantomima — przedstawiająca zawieszenie oblężenia Silistryi i śmierć Mussy Baszy w chwili, gdy dziękuje Bogu za uwolnienie miasta, — będzie dwa razy powtórzona; puszczanie wielkiego balonu z nazwami Francyi, Anglii i Turcyi i 300 mniejszych balonów każdy pod nazwą jakiegoś okrętu trzech flot sprzymierzonych, statki konne, łażenie na maszty, wolne przedstawienie w 12stu głównych teatrach, zabawy okrętowe na Sekwanie, a wieczór muzyki, oświetlenie miasta i ognie sztuczne przy Tuileryach i na drugim końcu Paryża przy Barrière du Trône.

— Z Paryża piszą z dnia 30. lipca, że od trzech dni sprzedano 50,000 wachlarzy po 50 cent.; już prawie każdy mężczyzna chodzi z wachlarzem.

Akcye lodowni poszły o 50 pct. w górę; Paryż konsumuje teraz dziennie po 600.000 funtów lodu.

— Damy paryzkie, zwłaszcza nie mające żadnego lepszego zatrudnienia, zajmują się teraz nową modą paryzką, zwaną potichomanią. Tem dziwnem słowem mianują sztukę ozdobienia szklannych naczyń, że przybierają pozór starej porcelany. Wycinają kwiaty i różne figury z papieru malowanego, i za pomocą wybornego pokostu przylepiają na szkle. Nie ma prawie żadnego domu w Paryżu, gdzieby teraz nie wycinano kwiatów i figur z papieru malowanego; najwięcej figur wycinają wzorem chińskim jako to: smoki, dziwolągi, pagody, motyle, kioski i t. p.

— W szkole artyleryi w Metz (we Francyi) powiodło się rakietami kongrewskiemi o 9 centym. w średnicy i 1 met 10 centim. długości (3 cale i cokolwiek nad 3 stopy) dawać ognia w odległości 5600 metrów t. j. prawie półtorej mili, a mordercza strzała wciskała się w ziemię prawie na 5 stóp głęboko. Średnia deklinacya od punktu celnego wynosiła tylko 75 metrów. Sądzą, że mocniejsze rakiety doniosą na dwie mile odległości.

Przy dzisiejszej Gazecie Nr. 32. Rozmaitości.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.